2. MEKTUP

٢- ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِي: اِلَى جَامِعِ اْلاَسْرَارِ وَاْلعُلُومِ حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ الْخَوَاجَهْ مُحَمَّدْ مَعْصُومٍ سَلَّمَهُ اللهُ تَعَالَى فِي الْمَوَاعِظِ وَاْلاِنْقِطَاعِ عَنِ الْخَلْقِ وَاْلاِلْتِجَاءِ اِلَى جَنَابِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وتَعَالَى ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَفِى الْيُسْرِ وَالْعُسْرِ وَفِى النِّعْمَةِ وَالنِّقْمَةِ وَفِى الرَّحْمَةِ وَالزَّحْمَةِ وَفِى الشِّدَّةِ وَالرَّخَاءِ وَفِى الْعَطِيَّةِ وَالْبَلاَءِ وَالصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ عَلَى مَنْ مَا اُوذِىَ نَبِىٌّ مِثْلَ اِيذَائِهِ وَمَا ابْتُلِىَ رَسُولٌ بِنَحْوِ ابْتِلاَئِهِ لِهَذَا صَارَ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ وَسَيِّدَ اْلاَوَّلِينَ وَاْلآخِرِينَ أَيُّهَا اْلاَوْلاَدُ الْكِرَامُ اِنَّ وَقْتَ اْلاِبْتِلاَءِ وَاِنْ كَانَ مُرًّا كَرِيهَ الطُّعْمِ وَلَكِنَّ الْفُرْصَةَ مُغْتَنَمَةٌ وَحَيْثُ اَنَّكُمْ اُعْطِيتُمُ الْفُرْصَةَ فِى هَذَا الْوَقْتِ يَنْبَغِى اَنْ تُؤَدُّوا حَمْدَ اللهِ جَلَّ شَأْنُهُ وَاَنْ تَتَوَجَّهُوا اِلَى اَمْرِكُمْ مِنْ غَيْرِ اَنْ تُجَوِّزُوا لاَنْفُسِكُمْ فَرَاغَةً لَمْحَةً وَلَحْظَةً وَلاَ يَنْبَغِى لَكُمُ الْخُلُوُّ عَنْ اَحَدِ اُمُورٍ ثَلاَثَةٍ تِلاَوَةُ الْقُرْآنِ الْمَجِيدِ وَاَدَاءُ الصَّلاَةِ بِطُولِ الْقِرَاءَةِ وَتَكْرَارُ الْكَلِمَةِ الطَّيِّبَةِ "لاَ اِلَهَ اِلاَّ اللهُ" يَنْبَغِى اَنْ يَنْفِىَ بِكَلِمَةِ "لاَ" آلِهَةَ أَهْوَاءِ النَّفْسِ وَاَنْ يَدْفَعَ الْمَقَاصِدَ وَالْمُرَادَاتِ فَاِنَّ طَلَبَ اْلاِنْسَانِ مُرَادَهُ دَعْوَى مِنْهُ اْلاُلُوهِيَّةَ يَنْبَغِى اَنْ لاَ يَكُونَ فِى سَاحَةِ الصَّدْرِ مَجَالُ مُرَادٍ اَصْلاً وَاَنْ لاَ يَبْقَى هَوَسٌ فِى الْمُتَخَيِّلَةِ قَطْعًا حَتَّى تَتَحَقَّقَ حَقِيقَةُ الْعُبُودِيَّةِ طَلَبُ الْعَبْدِ حُصُولَ مُرَادِهِ مُسْتَلْزِمٌ لِدَفْعِ مُرَادِ مَوْلاَهُ وَمُعَارَضَةٌ عَلَى رَبِّهِ وَهَذَا الْمَعْنَى مُسْتَلْزِمٌ لِنَفْىِ مَوْلاَهُ وَاِثْبَاتِ مَوْلَوِيَّةِ نَفْسِهِ يَنْبَغِى اَنْ يُدْرِكَ قُبْحَ هَذَا اْلاَمْرِ وَاَنْ يَنْفِىَ دَعْوَى اْلاُلُوهِيَّةِ عَنْ نَفْسِهِ اِلَى اَنْ لاَ يَبْقَى شَيْءٌ مِنَ اْلاَهْوَاءِ وَالْهَوَسَاتِ وَالْمُرَادَاتِ غَيْرُ مُرَادِ الْمَوْلَى وَهَذَا الْمَعْنَى نَرْجُو اَنْ يَتَيَسَّرَ فِى اَيَّامِ الْبَلاَءِ وَاَوْقَاتِ اْلاِبْتِلاَءِ بِالسُّهُولَةِ بِعِنَايَةِ اللهِ سُبْحَانَهُ وَاَمَّا فِى غَيْرِ هَذِهِ اْلاَيَّامِ فَكُلُّ وَاحِدٍ مِنْ هَذِهِ اْلاَهْوَاءِ وَالْهَوَسَاتِ كَسَدِّ يَأْجُوجَ فَيَنْبَغِى اْلاِشْتِغَالُ بِهَذَا اْلاَمْرِ قَاعِدِينَ فِى الزَّوَايَا فَاِنَّ الْفُرْصَةَ مُغْتَنَمَةٌ "الْقَلِيلُ فِى اَيَّامِ الْفِتَنِ يُتَقَبَّلُ بِالْكَثِيرِ" وَفِى غَيْرِ اَيَّامِ الْفِتَنِ لاَ بُدَّ مِنَ الرِّيَاضَاتِ وَالْمُجَاهَدَاتِ الْخَبَرُ شَرْطٌ يَقَعُ الْمُلاَقَاةُ اَمْ لاَ وَالنَّصِيحَةُ هِىَ اَنْ لاَ يَبْقَى مُرَادٌ وَلاَ هَوَسٌ اَصْلاً وَاَطْلِعُوا وَالِدَتَكُمْ أَيْضًا عَلَى هَذَا الْمَعْنَى وَتْلُوهَا عَلَيْهِ وَاَحْوَالُ هَذِهِ النَّشْأَةِ حَيْثُ كَانَتْ مَاضِيَةً مَاذَا نُورِدُ مِنْهَا فِى مَعْرِضِ الْبَيَانِ اِرْحَمُوا الصِّغَارَ وَرَغِّبُوهُمْ فِى الْقِرَاءَةِ

وَارْضُوا اَهْلَ الْحُقُوقِ مِنْ جَانِبِنَا مَهْمَا اَمْكَنَ وَكُونُوا مُمِدِّينَ وَمُعَاوِنِينَ بِدُعَاءِ سَلاَمَةِ الْاِيمَانِ وَلْنَكْتُبْ مُكَرَّرًا وَمُؤَكَّدًا اَنَّهُ لاَ تُصْرِفُوا هَذَا الْوَقْتَ فِى اُمُورٍ لاَ طَائِلَ فِيهَا وَيَنْبَغِى اَنْ لاَ تَشْتَغِلُوا بِشَيْءٍ غَيْرِ ذِكْرِ اللهِ جَلَّ شَأْنُهُ وَاِنْ كَانَ مُطَالَعَةَ الْكُتُبِ وَتَعْلِيمَ الطَّلَبَةِ فَاِنَّ الْوَقْتَ وَقْتُ الذِّكْرِ وَاجْعَلُوا الْاَهْوَاءَ النَّفْسَانِيَّةَ دَاخِلَةً تَحْتَ "لاَ" حَتَّى تَكُونَ مُنْتَفِيَةً بِالتَّمَامِ وَلاَ يَبْقَى مُرَادٌ وَمَقْصُودٌ فِى الصَّدْرِ حَتَّى اِنَّ تَخَلُّصِى بِالْفِعْلِ الَّذِى هُوَ مِنْ اَهَمِّ مَقَاصِدِكُمْ يَنْبَغِى اَنْ لاَ يَكُونَ مُرَادًا لَكُمْ وَارْضَوْا بِتَقْدِيرِهِ وَفِعْلِهِ وَاِرَادَتِهِ تَعَالَى وَيَنْبَغِى اَنْ لاَ يَكُونَ فِى جَانِبِ الْاِثْبَاتِ مِنَ الْكَلِمَةِ الطَّيِّبَةِ شَيْءٌ غَيْرُ غَيْبِ الْهُوِيَّةِ الَّذِى هُوَ وَرَاءَ وَرَاءِ الْمَعْلُومَاتِ وَالْمُتَخَيَّلاَتِ وَهَمُّ الدَّارِ وَالْقَصْرِ وَالْبِئْرِ وَالْبُسْتَانِ وَالْكُتُبِ وَاَشْيَاءَ اُخَرَ سَهْلٌ يَنْبَغِى اَنْ لاَ يَكُونَ شَيْءٌ مُزَاحِمًا لِوَقْتِكُمْ وَلاَ يَكُونَ شَيْءٌ غَيْرُ مَرْضِيَّاتِ الْحَقِّ جَلَّ وَعَلاَ مَرْضِيًّا وَمُرَادًا لَكُمْ فَاِنَّا لَوْ ذَهَبْنَا ذَهَبَتْ هَذِهِ الْاَشْيَاءُ كُلُّهَا فَلْتَذْهَبْ فِى حَيَاتِنَا لاَ تَتَفَكَّرُوا فِيهَا وَقَدْ تَرَكَ الْاَوْلِيَاءُ هَذِهِ الْاُمُورَ بِاخْتِيَارِهِمْ فَلْنَتْرُكْهَا نَحْنُ بِاخْتِيَارِهِ تَعَالَى وَنَشْكُرْهُ سُبْحَانَهُ فَعَسَى اَنْ نَكُونَ مِنَ الْمُخْلَصِينَ بِفَتْحِ الاَّمِ وَكُلُّ مَوْضِعٍ قَعَدْتُمْ فِيهِ يَنْبَغِى اَنْ تَعْتَقِدُوهُ وَطَنًا وَفِى اَىِّ مَحَلٍّ تَمُرُّ حَيَاةُ اَيَّامٍ قَلِيلَةٍ يَنْبَغِى اَنْ تَمُرَّ بِذِكْرِ الْحَقِّ جَلَّ شَأْنُهُ فَاِنَّ مُعَامَلَةَ الدُّنْيَا سَهْلَةٌ يَنْبَغِى التَّوَجُّهُ اِلَى مُعَامَلَةِ الْآخِرَةِ وَيَنْبَغِى اَنْ تُسَلُّوا وَالِدَتَكُمْ وَاَنْ تُرَغِّبُوهَا فِى الْآخِرَةِ فَاِنْ قَدَّرَ اللهُ سُبْحَانَهُ الْمُلاَقَاةَ فِى الدُّنْيَا فَتَتَيَسَّرُ وَاِلاَّ فَيَنْبَغِى الرِّضَاءُ وَالتَّسْلِيمُ بِتَقْدِيرِ اللهِ تَعَالَى وَالدُّعَاءُ لِاَنْ يَجْمَعَ اللهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِى دَارِ السَّلاَمِ مُحِيلاً لِتَلاَفِى مُلاَقَاتِ الدُّنْيَا بِكَرَمِهِ تَعَالَى عَلَى الْآخِرَةِ اَلْحَمْدُ لِلهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ.

TÜRKÇE ANLAMI

Oğlu Hace Muhammed Masum'a gönderilmiştir. Halktan uzaklaşmak ve Cenab-ı Allah'a sığınmak gerektiği yönünde nasihat hakkındadır.[150]

[150] Tarihi bilgilere ve mektupta geçen ifadelere bakılırsa İmam-ı Rabbani bu mektubu hapishanede yazmış olmalıdır.

Sevinç ve üzüntü, kolaylık ve zorluk, bolluk ve darlık, rahmet ve zahmet, rahatlık ve sıkıntı, bela ve ikram hallerinde her daim alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. Hiçbir nebinin çekmediği eziyeti çeken, hiçbir resulün imtihan edilmediği belalarla imtihan edilen Peygamberimize salat ve selam olsun. Nitekim o bu sebeple alemlere rahmet olmuş ve öncekilerin ve sonrakilerin efendisi olmuştur.

Değerli evladım! Belalarla imtihan olma vakti her ne kadar çetin bir vakit olsa da fırsat ganimettir. Size bu fırsat bahşedilmiştir, Allah'a hamd etmeli, bir an bile boşa vakit geçirmeden işinize dönmelisiniz. Vaktinizi mutlaka şu üç şeyden biriyle geçirmelisiniz: Kur'ân okumak, kıraatı uzun tutarak namaz kılmak ve kelime-i tevhidi tekrar etmek. Kelime-i tevhidi tekrar ederken "lâ" (hayır) kelimesiyle, nefsin arzularının altında bulunan batıl ilahları reddetmeli, bütün arzu ve amaçları bir tarafa atmalı. İnsanın arzularını istemesi onun ilahlık davasında bulunması anlamına gelir. Bu bakımdan gönülde nefsimizin arzusu adına hiçbir şey bırakılmamalı, hayalde hiçbir hevese yer verilmemelidir. Kulluğun hakikatine ancak bu yolla ulaşılır. Kulun kendi muradının olmasını istemesi, Mevlası'nın muradına mani olması ve Rabbi'ne karşı koyması gibi manalar çağrıştırır. Bu da Mevlası'nı reddetmesi ve kendisini Mevla edinmesi anlamına gelir. Şu halde bunun ne kadar çirkin bir şey olduğunu anlamalı ve ilahlık iddiasını terk edip Mevlamız'ın istekleri dışında hiçbir arzu ve amaç kalmayıncaya kadar uğraşmalıyız.

Belalara maruz kaldığınız şu dönemde, Allah lütfederse kolaylıkla bu kıvama gelebileceğinizi umuyoruz. Fakat diğer zamanlarda nefsimizin arzu ve amaçları Ye'cuc-Me'cuc seddi gibi aşılması çok güç bir engel olarak karşımızda durmaktadır. Bu vakitleri fırsat bilerek tekkeye çekilip daima anlattığım kıvama gelmek için uğraşmalıyız. Fırsat bir ganimettir. Fitne günlerinde gerçekleştirilen az bir iş diğer günlerde yapılan çok işe denktir. Şu halde bol bol mücahede ve riyazetle meşgul olmalı. Benden haber vermesi. Bundan sonra kavuşup kavuşamayacağımız belli değil. Sana nasihatim içinde hiçbir arzu ve heves bırakmamandır. Bu hususta annenizi de uyarın ve kendisine bunun önemini anlatın.

Burada değişen bir şey yok; önceden ne ise şimdi de öyle. Bilmem ki buralardan size ne anlatayım? Çocuklara karşı şefkatli olun ve onları Kur'ân okumaya teşvik edin. Üzerimizde hakkı olan kimseleri bizim adımıza razı etmeye çalışın. İman selametimiz için dua ederek bize yardımcı

olun. Bakın, tekrar tekrar yazıyorum; sakın vaktinizi boş şeylerle geçirmeyin. Kitap mütalaa etmek ve talebe okutmak bile olsa Allah'ın zikrinden başka hiçbir şeyle meşgul olmayın. Zira zaman zikir zamanıdır. Bütün nefsani arzularınızı "la" kelimesinin içine koyun ki onları kökünden yok edip geriye hiçbir arzu ve amaç bırakmayın. Hatta çok istediğinizi biliyorum ama benim (hapishaneden) kurtulmamı bile istemeyin. Allah'ın takdirine razı olun.

Kelime-i tevhid zikri esnasında "illellah" (sadece Allah vardır) sözüne geldiğiniz vakit gönlünüze, bilinenlerin ötesinde bulunan ve bizim için tam bir gayp olan Allah'ın öz zatından başka bir şey gelmesin. Evleri, köşkleri, çeşmeleri, bahçeleri, kitapları ve diğer şeyleri düşünmek kolaydır. Bu sebeple halinize bunlardan hiçbirinin karışmasına müsaade etmeyin. Ayrıca Allah'ın razı olduğu şeylerden başka hiçbir şeyden razı olmayın, onları arzu etmeyin. bunlar bizim bu dünyadan çekip gitmemizle sona ereceğine göre, şimdiden onları terk edelim. Bunları gözümüzde büyütmeyelim. Allah dostları bunları kendi arzularıyla terk ederler. Gelin biz de bunları Allah'ın isteğiyle (takdiriyle) terk etmiş olalım ve bu nimetleri elimizden aldığı için kendisine şükredelim. Belki bu yolla muhlas (Allah tarafından ihlasa erdirilmiş) kullardan olmuş oluruz.

Oturduğunuz her yeri kendinize vatan kabul edin. Her nerede geçerse geçsin şu birkaç günlük ömrümüzü zikirle geçirelim. Zira dünya işleri kolaydır. Asıl ahiret işlerine yönelmek gerekir. Annenizi teselli edin ve kendisini ahiret hayatına teşvik edin. Eğer Allah dünyada tekrar karşılaşmamızı takdir ettiyse kimse bunun önüne geçemez. Eğer takdir etmediyse başımıza gelene razı olup takdire teslim olmalı ve dünyadaki karşılaşmamızı ahirete bırakarak Allah'tan bizleri cennette bir araya getirmesi için dua etmeliyiz. Her halükarda Allah'a hamd olsun.

KELİME ANLAMI

2. ≺ اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِى İkinci mektup *(Kime gönderilmiştir?)* **اِلَى جَامِعِ الْاَسْرَارِ وَالْعُلُومِ Sırları ve ilimleri cem eden حَضْرَةِ الْمَخْدُومْ زَادَهْ الْخَواجَهْ مُحَمَّد مَعْصُومِ Mahdum zâde Hâce Muhammed Masum'a سَلَّمَهُ اللهُ تَعَالَى Allah ona selamet versin** *(Ne hakkındadır?)* **فِى الْمَوَاعِظِ Vaazlar وَالْاِنْقِطَاعِ عَنِ الْخَلْقِ Mahlukattan alakayı kesmek وَالْاِلْتِجَاءِ اِلَى جَنَابِ الْحَقِّ Ve Cenab-ı Hakk'a sığınmak hakkındadır سُبْحَانَهُ وتَعَالَى O subhân ve yücedir ≻**

فِى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ Alemlerin Rabbi Allah'a hamd olsun (Nerede?) Genişlik ve darlıkta وَفِى الْيُسْرِ وَالْعُسْرِ Kolaylık ve zorlukta وَفِى النِّعْمَةِ وَالنِّقْمَةِ Nimette ve cezada وَفِى الرَّحْمَةِ وَالزَّحْمَةِ Rahmette zahmette وَفِى الشِّدَّةِ وَالرَّخَاءِ Şiddette ve rahatlıkta وَفِى الْعَطِيَّةِ وَالْبَلَاءِ İhsanda ve belada وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Salat-u selam da عَلَى مَنْ O kimse üzerine olsun ki, مَا أُوذِىَ نَبِىٌّ Hiçbir nebi eziyet görmemiştir (Nasıl?) مِثْلَ اِيذَائِه Onun eziyet gördüğü gibi وَمَا ابْتُلِىَ رَسُولٌ Ve hiçbir resul bela görmemiştir بِنَحْوِ ابْتِلَائِه Onun belası gibi لِهَذَا صَارَ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ Bundan dolayı alemlere rahmet وَسَيِّدَ الْاَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ Ve de önceki ve sonrakilerin efendisi olmuştur أَيُّهَا الْاَوْلَادُ الْكِرَامُ Değerli evlatlarım اِنَّ وَقْتَ الْاِبْتِلَاءِ Muhakkak bela vakti وَاِنْ كَانَ مُرًّا كَرِيهَ الطَّعْمِ Her ne kadar acı ve tadı kötü olsa da وَلَكِنَّ الْفُرْصَةَ مُغْتَنَمَةٌ Ancak fırsat ganimettir وَحَيْثُ اَنَّكُمْ اُعْطِيتُمُ الْفُرْصَةَ Ve mademki size fırsat verildi (Nerede?) فِى هَذَا الْوَقْتِ Bu vakitte يَنْبَغِى اَنْ تُؤَدُّوا Eda etmeniz gerekir (Neyi?) حَمْدَ اللهِ Allah'a hamdı جَلَّ شَأْنُهُ Onun şanı yücedir وَاَنْ تَتَوَجَّهُوا اِلَى اَمْرِكُمْ Ve işinize yönelmelisiniz (Nasıl?) مِنْ غَيْرِ اَنْ تُجَوِّزُوا لِاَنْفُسِكُمْ Nefsinize izin vermeksizin (Neyi?) فَرَاغَةَ لَمْحَةٍ وَلَحْظَةٍ Bir an ve lahza boş kalmayı وَلَا يَنْبَغِى لَكُمْ Ve size yakışmaz (Ne?) اَلْخُلُوُّ عَنْ اَحَدِ اُمُورٍ ثَلَاثَةٍ Üç şeyin birinden boş kalmak تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ الْمَجِيدِ Kuran-ı kerim okumak وَاَدَاءُ الصَّلَاةِ Namazı eda etmek (Nasıl?) بِطُولِ الْقِرَاءَةِ Kıraati uzatarak وَتَكْرَارُ الْكَلِمَةِ الطَّيِّبَةِ لَا اِلَهَ اِلَّا اللهُ La ilahe illallah kelimesini tekrar etmek يَنْبَغِى اَنْ يَنْفِىَ بِكَلِمَةِ لَا La kelimesiyle nefyetmek lazımdır (Neyi?) آلِهَةَ أَهْوَاءِ النَّفْسِ Nefsin hevasının ilahlarını وَاَنْ يَدْفَعَ الْمَقَاصِدَ وَالْمُرَادَاتِ Maksat ve muratlarını da defetmelidir فَاِنَّ طَلَبَ الْاِنْسَانِ مُرَادَهُ Çünkü insanın istekleri araması (Nedir?) دَعْوَى مِنْهُ الْاُلُوهِيَّةَ Onun ilahlık davasında olmasıdır يَنْبَغِى اَنْ لَا يَكُونَ Olmaması gerekir (Nerede?) فِى سَاحَةِ الصَّدْرِ Göğüs kafesinde (Ne?) مَجَالُ مُرَادٍ Bir isteğe yer اَصْلًا Kesinlikle وَاَنْ لَا يَبْقَى Ve kalmamalıdır (Ne?) هَوَسٌ فِى الْمُتَخَيِّلَةِ Akılda bir heves قَطْعًا Asla حَتَّى تَتَحَقَّقَ حَقِيقَةُ الْعُبُودِيَّةِ Ki kulluğun hakikati tahakkuk etsin طَلَبُ الْعَبْدِ حُصُولَ مُرَادِه Kulun isteğinin olmasını istemesi (Nedir?) مُسْتَلْزِمٌ لِدَفْعِ مُرَادِ مَوْلَاهُ Mevla'sının muradını defetmeği gerektirir وَمُعَارَضَةٌ عَلَى رَبِّه Ve Rabbine karşı gelmektir وَهَذَا الْمَعْنَى مُسْتَلْزِمٌ Bu mana da gerektirir (Neyi?) لِنَفْىِ مَوْلَاهُ Mevla'sını nefyetmeyi وَاِثْبَاتِ مَوْلَوِيَّةِ نَفْسِه Ve kendisinin

ilahlığını ispatı (gerektirir) يَنْبَغِى اَنْ يُدْرِكَ İdrak etmek gerekir *(Neyi?)* قُبْحَ هٰذَا الْاَمْرِ Bu işin çirkinliğini وَاَنْ يَنْفِىَ Ve nefyetmelidir *(Neyi?)* دَعْوَى الْاُلُوهِيَّةِ عَنْ نَفْسِهِ Nefsinden ilahlık davasını *(Ne zamana kadar?)* اِلَى اَنْ لاَ يَبْقَى Kalmayıncaya kadar *(Ne?)* شَيْئٌ مِنَ الْاَهْوَاءِ وَالْهَوَسَاتِ وَالْمُرَادَاتِ Heva, heves ve isteklerden hiçbir şey *(Neden başka?)* غَيْرُ مُرَادِ الْمَوْلَى Mevla'nın muradından başka وَهٰذَا الْمَعْنَى Bu mana *(Nedir?)* نَرْجُو اَنْ يَتَيَسَّرَ Nasip olmasını umarız *(Ne zaman?)* فِى اَيَّامِ الْبَلاَءِ Bela günlerinde وَاَوْقَاتِ الْاِبْتِلاَءِ Ve imtihan vakitlerinde *(Nasıl?)* بِالسُّهُولَةِ بِعِنَايَةِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Subhân Allah'ın yardımıyla kolayca وَاَمَّا فِى غَيْرِ هٰذِهِ الْاَيَّامِ Fakat bu günlerin dışında فَكُلُّ وَاحِدٍ مِنْ هٰذِهِ الْاَهْوَاءِ وَالْهَوَسَاتِ Bu heva ve heveslerin her biri *(Nedir?)* كَسَدِّ يَأْجُوجَ Ye'cüc seddi gibidir فَيَنْبَغِى الْاِشْتِغَالُ بِهٰذَا الْاَمْرِ Dolayısıyla bu işle meşgul olmak lazımdır *(Nasıl?)* قَاعِدِينَ فِى الزَّوَايَا Kenarda oturarak فَاِنَّ الْفُرْصَةَ مُغْتَنَمَةٌ Zira fırsat ganimettir اَلْقَلِيلُ فِى اَيَّامِ الْفِتَنِ İmtihan günlerindeki az bir şey يُتَقَبَّلُ بِالْكَثِيرِ Çok şeyle karşılanır وَفِى غَيْرِ اَيَّامِ الْفِتَنِ İmtihan günlerinin dışında ise لاَ بُدَّ مِنَ الرِّيَاضَاتِ وَالْمُجَاهَدَاتِ Riyazet ve mücahede lazımdır اَلْخَبَرُ شَرْطٌ Haber şarttır يَقَعُ الْمُلاَقَاةُ اَمْ لاَ Görüşme olsun veya olmasın وَالنَّصِيحَةُ Nasihat وَلاَ هِىَ اَنْ لاَ يَبْقَى مُرَادٌ وَلاَ هَوَسٌ İstek ve hevesin kalmamasıdır اَصْلاً Kesinlikle وَاَطْلِعُوا وَالِدَتَكُمْ اَيْضًا Validenizi de muttali kılın *(Neye?)* عَلَى هٰذَا الْمَعْنَى Bu manaya وَدُلُّوهَا عَلَيْهِ Ve onu bu manaya yönlendirin وَاَحْوَالُ هٰذِهِ النَّشْاَةِ Bu dünyanın halleri حَيْثُ كَانَتْ مَاضِيَةً Geçmiş olduğu için مَاذَا نُورِدُ مِنْهَا O hallerden ne anlatalım *(Nerede?)* فِى مَعْرِضِ الْبَيَانِ Açıklama sadedinde اِرْحَمُوا الصِّغَارَ Küçüklere merhamet edin وَرَغِّبُوهُمْ Onları teşvik edin *(Neye?)* فِى الْقِرَاءَةِ Okumaya وَاَرْضُوا اَهْلَ الْحُقُوقِ Hakkı olanları razı edin *(Kimden?)* مِنْ جَانِبِنَا Bizim tarafımızdan *(Nasıl?)* مَهْمَا اَمْكَنَ Mümkün oldukça وَكُونُوا مُمِدِّينَ وَمُعَاوِنِينَ Yardımcı ve destek olun *(Ne ile?)* بِدُعَاءِ سَلاَمَةِ الْاِيمَانِ İman selameti için dua ederek وَلْنَكْتُبْ Tekrar yazalım *(Nasıl?)* مُكَرَّرًا وَمُؤَكَّدًا Tekrar tekrar ve ciddiyetle (yazalım) ki, اَنَّهُ لاَ تُصْرِفُوا هٰذَا الْوَقْتَ Bu vakti harcamayın *(Nerede?)* فِى اُمُورٍ لاَ طَائِلَ فِيهَا Faydasız işlerde وَيَنْبَغِى اَنْ لاَ تَشْتَغِلُوا Ve meşgul olmamanız gerekir *(Ne ile?)* بِشَيْئٍ غَيْرِ ذِكْرِ اللّٰهِ Allah'ın zikrinden başka bir şey ile جَلَّ شَانُهُ Onun şanı yücedir وَاِنْ كَانَ مُطَالَعَةَ الْكُتُبِ Kitap mütalaası وَتَعْلِيمَ الطَّلَبَةِ Ve talebe okutmak olsa bile فَاِنَّ الْوَقْتَ وَقْتُ الذِّكْرِ Çünkü vakit zikir vaktidir وَاجْعَلُوا الْاَهْوَاءَ

حَتَّى تَكُونَ النَّفْسَانِيَّةَ Nefsi hevaları kılın (Ne?) دَاخِلَةً تَحْتَ لاَ La kelimesinin altına girmiş
مُرَادٌ وَمَقْصُودٌ فِي Ta ki tamamen nefyedilsin وَلاَ يَبْقَى Ve kalmasın (Ne?) مُنْتَفِيَةً بِالتَّمَامِ
الصَّدْرِ Kalpte bir arzu ve istek حَتَّى اَنَّ تَخَلُّصِي بِالْفِعْلِ Hatta benim bizzat kurtulmam
يَنْبَغِي اَنْ لاَ يَكُونَ مُرَادًا الَّذِي هُوَ مِنْ اَهَمِّ مَقَاصِدِكُمْ Ki o sizin en önemli maksadınızdır
بِتَقْدِيرِهِ وَفِعْلِهِ وَاِرَادَتِهِ لَكُمْ O dahi sizin isteğiniz olmamalıdır وَارْضَوْا Ve razı olun (Neye?)
تَعَالَى Yüce Allah'ın takdiri, fiili ve iradesine وَيَنْبَغِي اَنْ لاَ يَكُونَ Ve olmaması gerekir
شَيْئٌ (Nerede?) فِي جَانِبِ الْاِثْبَاتِ مِنَ الْكَلِمَةِ الطَّيِّبَةِ Kelime-i Tayyibe'nin ispat tarafında (Ne?)
الَّذِي هُوَ وَرَاءَ وَرَاءِ الْمَعْلُومَاتِ غَيْرُ غَيْبِ الْهُوِيَّةِ Hüviyetin kaybolmasından başka bir şey
وَهَمُّ الدَّارِ وَالْقَصْرِ وَالْبِئْرِ وَالْمُتَخَيَّلاَتِ Ki o bilinen ve hayal edilen şeylerin ötesindedir
وَالْبُسْتَانِ وَالْكُتُبِ وَاَشْيَاءَ اُخَرَ Ev, köşk, kuyu, bahçe, kitaplar ve diğer şeylerin tutkusu
مُزَاحِمًا لِوَقْتِكُمْ سَهْلٌ Kolaydır يَنْبَغِي اَنْ لاَ يَكُونَ شَيْئٌ Hiçbir şeyin olmaması gerekir (Ne?)
غَيْرُ مَرْضِيَّاتِ الْحَقِّ جَلَّ وَعَلاَ Vaktinizi daraltan وَلاَ يَكُونَ شَيْئٌ Ve hiçbir şey olmamalıdır
مَرْضِيًّا Hakk –celle ve alâ-nın razı olduğu şeyler dışında (hiçbir şey olmamalıdır) (Ne?)
وَمُرَادًا لَكُمْ Sizin istediğiniz ve razı olduğunuz bir şey فَاِنَّا لَوْ ذَهَبْنَا Zira biz gidersek
ذَهَبَتْ هَذِهِ الْاَشْيَاءُ كُلُّهَا Bu şeylerin hepsi gider فَلْتَذْهَبْ فِي حَيَاتِنَا Öyleyse hayatımızda
gitsinler لاَ تَتَفَكَّرُوا فِيهَا O hususta düşünmeyin وَقَدْ تَرَكَ الْاَوْلِيَاءُ هَذِهِ الْاُمُورَ Evliyalar bu
işleri terk ettiler (Nasıl?) بِاخْتِيَارِهِمْ Kendi istekleriyle فَلْنَتْرُكْهَا نَحْنُ Biz de terk edelim
فَعَسَى اَنْ بِاخْتِيَارِهِ تَعَالَى Allah'ın isteğiyle وَنَشْكُرُهُ سُبْحَانَهُ Ve subhân Allah'a şükredelim
نَكُونَ مِنَ الْمُخْلَصِينَ Umulur ki ihlasa ermiş oluruz (Bu kelime ne iledir?) بِفَتْحِ اللاَّمِ Lam'ın
fethasıyladır يَنْبَغِي اَنْ تَعْتَقِدُوهُ وَطَنًا وَكُلُّ مَوْضِعٍ قَعَدْتُمْ فِيهِ Oturduğunuz her yer (Nedir?)
Orayı vatan olarak algılamanız gerekir وَفِي اَيِّ مَحَلٍّ تَمُرُّ Nereye uğrarsa (Ne?) حَيَاةُ اَيَّامٍ
قَلِيلَةٍ Az bir sürelik hayat يَنْبَغِي اَنْ تَمُرَّ Uğraması gerekir (Ne ile?) بِذِكْرِ الْحَقِّ Allah'ın zik-
riyle جَلَّ شَاْنُهُ Onun şanı yücedir فَاِنَّ مُعَامَلَةَ الدُّنْيَا سَهْلَةٌ Zira dünya muamelesi kolaydır
وَيَنْبَغِي اَنْ يَنْبَغِي التَّوَجُّهُ Yönelmek lazımdır (Neye?) اِلَى مُعَامَلَةِ الْآخِرَةِ Ahiret muamelesine
Ve annenizi teselli etmelisiniz وَاَنْ تُرَغِّبُوهَا فِي الْآخِرَةِ Ve ahirete teşvik تُسَلُّوا وَالِدَتَكُمْ
etmelisiniz فَاِنْ قَدَّرَ اللهُ سُبْحَانَهُ Eğer Allah Subhânehu takdir ederse (Neyi?) الْمُلاَقَاةَ فِي
الدُّنْيَا Dünyada kavuşmayı فَتَتَيَسَّرُ Nasip olur وَاِلاَّ فَيَنْبَغِي الرِّضَاءُ وَالتَّسْلِيمُ Böyle olmazsa

teslim ve razı olmak gerekir *(Neye?)* بِتَقْدِيرِ اللهِ تَعَالَى Allah'ın takdirine وَالدُّعَاءُ Ve dua gereklidir *(Niye?)* لِاَنْ يَجْمَعَ اللهُ Allah bir araya getirsin diye سُبْحَانَهُ وتَعَالَى O subhân ve yücedir *(Nerede bir araya getirsin diye?)* فِي دَارِ السَّلاَمِ Selamet yurdunda *(Nasıl bir araya getirsin diye?)* مُحِيلاً لِتَلاَفِي مُلاَقَاتِ الدُّنْيَا Dünyadaki kavuşmanın telafisini havale ederek *(Ne ile?)* بِكَرَمِهِ تَعَالَى Keremiyle *(Nereye havale ederek?)* عَلَى الْآخِرَةِ Ahirete اَلْحَمْدُ لِلهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ Her halde Allah'a hamd olsun...